

FAMKO-Odense – Analyser af børnenes socio-emotionelle udvikling, når de er 2 år gamle

Hovedresultater

Hovedresultater

Graviditeten og tiden efter fødslen bringer store forandringer med sig for både barn og forældre. Det lille barn udvikles igennem omsorgsfulde interaktioner med voksne og er sårbart over for omsorgssvigt, der kan få alvorlige og langsigtede konsekvenser.

Tidlige indsatser har fokus på at støtte familien tidligt i barnets liv for at sikre barnets og forældrenes trivsel og udvikling. FAMKO-projektet er målrettet gravide, der er i en sårbar position. Projektets titel henviser til samarbejdet mellem FAMilieambulatoriet og Odense KOMmune. Med fokus på den enkelte familie skabes et skræddersyet og tværfagligt forløb gennem graviditet, barsel, og frem til barnet starter i skole.

FAMKO-indsatsen består i, at familien tilbydes en FAMKO-person, der skal støtte og rådgive familien fra graviditet, og frem til barnet starter i skole. FAMKO-personen er enten en sundhedsplejerske eller en familiebehandler. Familierne tilbydes desuden et tilknytningsforløb. Den ekstra støtte til familien skal give forældrene mere overskud til at være forældre for deres børn.

Formålet med evalueringen er at undersøge effekten af FAMKO tilbudt til sårbare gravide og deres partner i forhold til mor-barn-relationen, mors trivsel, mors mentale helbred, mors refleksive funktion og forældrestress samt barnets udvikling og trivsel.

Fokus for denne rapport er at formidle resultater om effekten af FAMKO på børnenes socio-emotionelle udvikling, når de er to år gamle. Socio-emotionel udvikling er en fundamental del af små børns overordnede helbred og trivsel og er afgørende for deres udvikling. Gode socio-emotionelle kompetencer hænger fx sammen med senere udvikling fx i form af uddannelse, helbred og livskvalitet.

FAMKO-projektet er et samarbejde mellem Familieambulatoriet på OUH og Odense Kommune målrettet familier, der har behov for ekstra omsorg og støtte. Evalueringen gennemføres af VIVE i samarbejde med forskere ved OUH og SDU. Projektet er blevet til med støtte fra Den A.P. Møllerske Støttefond.

Børnenes socio-emotionelle udvikling

Socio-emotionelle kompetencer handler for små børn om at regulere følelser i interaktion med andre og begyndende interaktion med jævnaldrende. Hvad der opfattes som passende adfærd for et barn, afhænger af barnets alder, kultur, familieværdier og kontekst. Små børn har endnu ikke noget sprog, og

signaler for mistrivsel kommer derfor til udtryk igennem gråd eller manglende gråd, lyde, udtryk, fagter og fysisk mistrivsel såsom forstoppelse.

Børnenes socio-emotionelle udvikling er målt med redskabet The Social-Emotional Assessment/Evaluation Measure (SEAM), der indeholder to indeks: empati samt selvregulering og samarbejde. SEAM-data er indsamlet af Odense Kommune af barnets primære pædagog eller dagplejer. SEAM-data er både indhentet hos børn, der modtager FAMKO, og børn, der modtager sædvanlig indsats.

Når vi sammenligner de deltagende børns socio-emotionelle udvikling med normdata, ser vi en tendens til, at de deltagende børn (både FAMKO og kontrol) scorer relativt lavt på empati-indekset i forhold til danske børn generelt. I forhold til selvregulering og samarbejde afviger børnene ikke så meget fra normen. Det er værd at nævne, at vores sample er relativt lille, og at forskelle skal tages med forbehold for usikkerhed.

Ingen forskel i børnenes socio-emotionelle udvikling, når de er 2 år gamle

Når vi sammenligner FAMKO-børnenes udvikling med kontrolbørnenes udvikling, når børnene er 2 år gamle, finder vi ikke nogen forskel imellem de to grupper i forhold til hverken barnets empati eller selvregulering og samarbejde. De to grupper scorer stort set ens på begge områder.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at kontrolgruppen også har fået et tilbud, og at det sædvanlige tilbud er blevet styrket igennem projektperioden på baggrund af et generelt fokus på den tidlige indsats. Desuden er der et stort frafald, da vi kun har data fra omkring halvdelen af børnene.

Vores resultater tyder samlet set på, at FAMKO-interventionen ikke har haft en større indflydelse på børnenes socio-emotionelle udvikling end den sædvanlige indsats.

Fakta om undersøgelsen

Evalueringen er gennemført som et randomiseret kontrolleret studie, hvor gravide ved lodtrækning blev fordelt i forhold til, om de skulle modtage FAMKO-interventionen eller sædvanlig indsats.

Deltagere i projektet er gravide, bosiddende i Odense Kommune og henvist til Familieambulatoriet på OUH. Familierne er rekrutteret fra september 2018 til august 2021.

Data i projektet består af spørgeskemadata, samspilsoptagelser, undersøgelse af barnets udvikling, journaldata, data om andre indsatser (herunder anbringelser), data om FAMKO-indsatsen og interviewdata.

Odense Kommune har til denne rapport indsamlet data om barnets socio-emotionelle udvikling, når barnet er 2 år gammelt (udført af primær pædagog eller dagplejer).

I alt 331 gravide kvinder (heraf 163 FAMKO og 168 kontrol) deltager i projektet.

For 164 familier har vi data om barnets socio-emotionelle udvikling, når det er 2 år gammelt. Dette gælder for 78 i FAMKO-gruppen og 86 i kontrolgruppen.

FAMKO-Odense – Analyser af børnenes socio-emotionelle udvikling, når de er 2 år gamle

VIVE/2024

HR_100750+751